

แผนปฏิบัติการบริหารจัดการขยะมูลฝอยชุมชน
“จังหวัดสะอาด” ระดับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2568

โดย

องค์การบริหารส่วนตำบลตาอ้ออง
อำเภอเมืองสุรินทร์ จังหวัดสุรินทร์

คำนำ

ตามที่ กระทรวงมหาดไทยได้จัดทำแผนปฏิบัติการจัดการขยะมูลฝอยชุมชน “จังหวัดสะอาด” ประจำปี พ.ศ. 2568 เพื่อขับเคลื่อนและแก้ไขปัญหาขยะมูลฝอยชุมชนให้เกิดความต่อเนื่อง และเป็นไปตามแผนแม่บทการบริหารจัดการขยะมูลฝอยของประเทศ ฉบับที่ 2 (พ.ศ. 2565 -2570) และให้จังหวัดดำเนินการขับเคลื่อนแผนปฏิบัติการฯ ดังกล่าว โดยจัดทำเป็นแผนปฏิบัติการฯ ระดับจังหวัด และอาจปรับปรุง/เพิ่มเติม ตัวชี้วัดให้สอดคล้องกับการดำเนินงานในพื้นที่

องค์การบริหารส่วนตำบลตาอ้ออง จึงได้จัดทำแผนปฏิบัติการบริหารจัดการขยะมูลฝอยชุมชน “จังหวัดสะอาด” ระดับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2568 เพื่อใช้เป็นกรอบแนวทางในการบริหารจัดการขยะมูลฝอยและการดำเนินการแก้ไขปัญหาขยะมูลฝอยขององค์การบริหารส่วนตำบลตาอ้ออง เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ ภายใต้กรอบการดำเนินงาน จำนวน 3 ระยะ ได้แก่ ต้นทาง กลางทาง และปลายทาง เพื่อลดปริมาณขยะและส่งเสริมการคัดแยกขยะที่ต้นทาง และการกำจัดอย่างถูกต้องตามหลักวิชาการต่อไป

องค์การบริหารส่วนตำบลตาอ้ออง

10 มีนาคม 2568

สารบัญ

คำนำ	หน้า
ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปขององค์การบริหารส่วนตำบลตาอ้อ	1
ส่วนที่ 2 ความเชื่อมโยงของยุทธศาสตร์แผนการบริหารจัดการขยะมูลฝอย	13
ส่วนที่ 3 แผนการบริหารจัดการขยะมูลฝอยของตำบลตาอ้อ	15
ส่วนที่ 4 แผนงาน/โครงการ/กิจกรรม ตามแผนปฏิบัติการจัดการขยะมูลฝอย องค์การบริหารส่วนตำบลตาอ้อ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.2568	19

ประกาศองค์การบริหารส่วนตำบลตาอ้อ
เรื่อง แผนปฏิบัติการจัดการขยะมูลฝอยชุมชน “จังหวัดสะอาด” ประจำปี ๒๕๖๘

ด้วยองค์การบริหารส่วนตำบลตาอ้อ ได้ดำเนินการจัดทำแผนปฏิบัติการจัดการขยะมูลฝอยชุมชน “จังหวัดสะอาด” ระดับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ประจำปี พ.ศ.๒๕๖๘ เสร็จเรียบร้อยแล้ว เพื่อเป็นการจัดการขยะมูลฝอยในพื้นที่ตำบลตาอ้อ ให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ และสอดคล้องกับแผนปฏิบัติการของกระทรวงมหาดไทย และเป็นไปตามเป้าหมายของแผนปฏิบัติการด้านการจัดการขยะ ของประเทศ ฉบับที่ ๒ (พ.ศ.๒๕๖๕ – ๒๕๗๐) โดยให้กรอบการดำเนินงาน ๓ ด้าน ได้แก่ ด้านการจัดการขยะต้นทาง ด้านการจัดการขยะกลางทาง ด้านการจัดการขยะปลายทาง โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อลดปริมาณขยะและส่งเสริมการคัดแยกขยะที่ต้นทางตามหลัก ๓ ช: . = ใช้น้อย ใช้ซ้ำ และกลับมาใช้ใหม่ การจัดระบบเก็บขนขยะอันตรายอย่างมีประสิทธิภาพและขยะมูลฝอยได้รับการกำจัดอย่างถูกต้องตามหลักวิชาการ นั้น

ดังนั้น เพื่อให้การจัดทำแผนปฏิบัติการจัดการขยะมูลฝอยชุมชน “จังหวัดสะอาด” ระดับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ประจำปี พ.ศ.๒๕๖๘ เป็นไปด้วยความเรียบร้อย บรรลุวัตถุประสงค์ และเป็นไปตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ องค์การบริหารส่วนตำบลตาอ้อ จึงขอประกาศใช้แผนปฏิบัติการจัดการขยะมูลฝอยชุมชน “จังหวัดสะอาด” ระดับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ประจำปี พ.ศ.๒๕๖๘

จึงประกาศให้ทราบโดยทั่วกัน

ประกาศ ณ วันที่ ๑๐ เดือน มีนาคม พ.ศ.๒๕๖๘

(นายสหัส ยิ่งยงยุทธ)

นายกองค์การบริหารส่วนตำบลตาอ้อ

ส่วนที่ 1

ข้อมูลทั่วไปขององค์การบริหารส่วนตำบลตาอ้อ

1. ข้อมูลด้านกายภาพ

1.1 ที่ตั้งของหมู่บ้านหรือชุมชนหรือตำบล

เหตุที่ได้ชื่อ “ตาอ้อ” เพราะเมื่อสมัยก่อนตำบลตาอ้อได้แยกมาจากตำบลเทนมีย์บางส่วน ตำบลลำดวนบางส่วน และเมื่อมีการจัดระเบียบการปกครองท้องถิ่น จึงได้รวบรวมเอาหมู่บ้านต่าง ๆ ขึ้นเป็นตำบล โดยเรียงลำดับหมู่บ้านต่างๆ เป็นลำดับโดยใช้ชื่อตำบลจาก หมู่ที่ 1 บ้านตาอ้อ เป็นชื่อตำบลมาจนถึงปัจจุบัน

คำว่า “ตาอ้อ” มาจากเมื่อครั้งก่อตั้งหมู่บ้านตาอ้อนี้ ชาวบ้านได้มาตั้งหลักแหล่งที่หมู่บ้านแห่งหนึ่ง ซึ่งยังไม่มีชื่อเรียกแต่ผู้ที่ได้มาตั้งหลักแหล่งครอบครัวแรก มีหัวหน้าครอบครัวชื่อ “อ้อ” ชาวบ้านจึงเรียกชื่อหมู่บ้านนั้นว่า “บ้านตาอ้อ” จึงเป็นชื่อหมู่บ้านตั้งแต่นั้นมา

ตำบลตาอ้อ เป็นตำบลหนึ่งใน 20 ตำบลของอำเภอเมืองสุรินทร์ และได้รับยกฐานะจากสภาตำบลตาอ้อเป็นองค์การบริหารส่วนตำบลตาอ้อ เมื่อปี พ.ศ. 2539

(1) **ทำเลที่ตั้งตำบล** ตำบลตาอ้อเป็น 1 ใน 20 ตำบลในเขตอำเภอเมืองสุรินทร์ จังหวัดสุรินทร์ มีอาณาเขตติดกับท้องถิ่นใกล้เคียง 4 ส่วน คือ อบต.เทนมีย์, อบต.สำโรง, อบต.ทมอ, อบต.ลำดวน, อบต.โคกยาง ดังนี้

ทิศเหนือ	จรด	อบต.สำโรง
ทิศตะวันออก	จรด	อบต.ลำดวน อำเภอลำดวน
ทิศตะวันตก	จรด	อบต.เทนมีย์
ทิศใต้	จรด	อบต.โคกยาง และ อบต.ทมอ อำเภอปราสาท

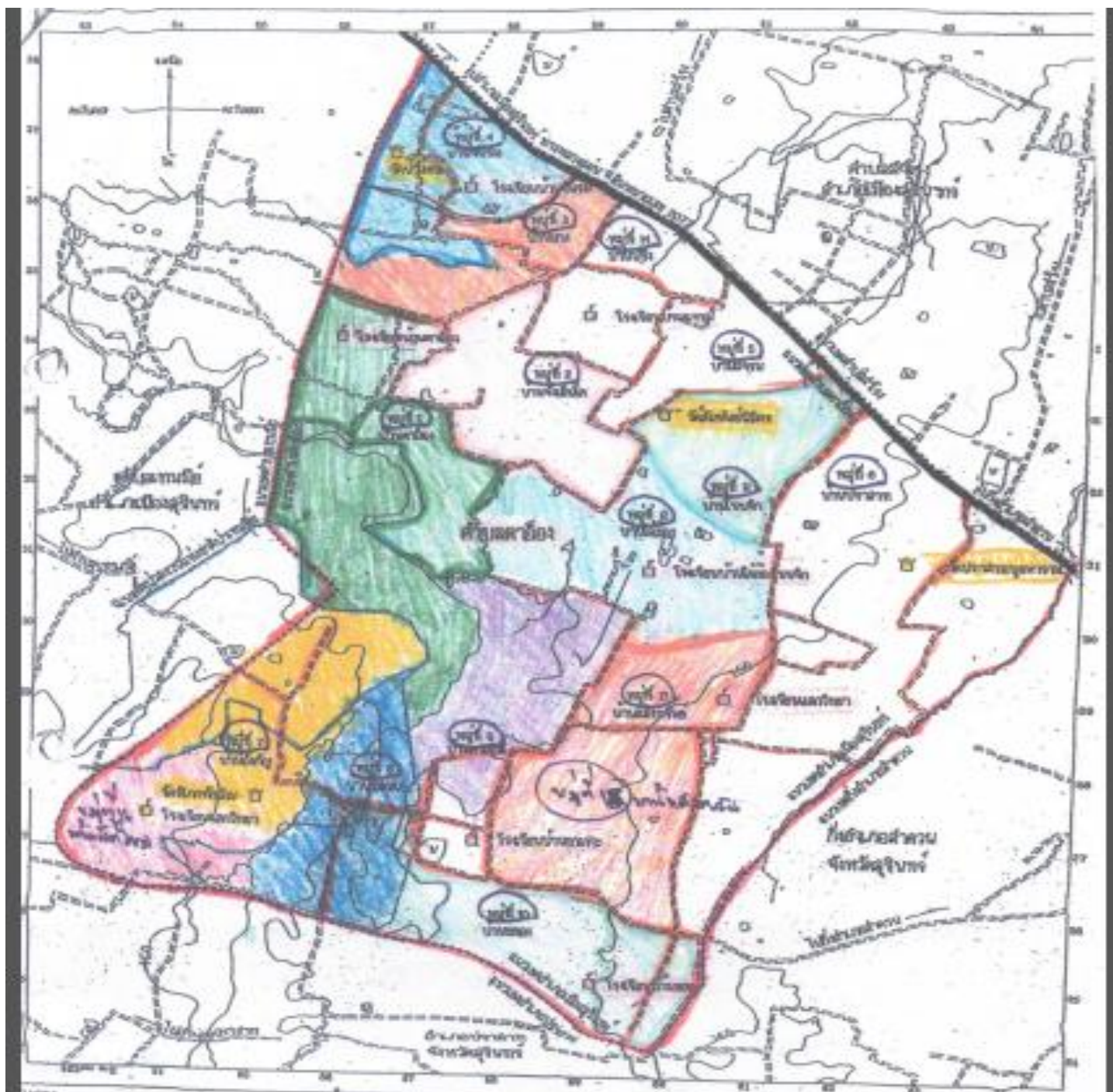
โดยตำบลตาอ้อยอยู่ห่างจากที่ว่าการอำเภอเมืองสุรินทร์ จังหวัดสุรินทร์ ไปทางทิศตะวันออกเฉียงใต้ เป็นระยะทางประมาณ 17 กิโลเมตร และมีอาณาเขตดังนี้

(2) **เนื้อที่** ตำบลตาอ้อ มีพื้นที่ตำบลตามประกาศกระทรวงมหาดไทยประมาณ 49,375 ไร่ หรือ 79 ตารางกิโลเมตร เป็นเขตปกครององค์การบริหารส่วนตำบลตาอ้อยทั้งหมด เป็นตำบลที่มีพื้นที่ส่วนใหญ่เป็นที่นาเป็นที่ราบโล่งกว้าง

1.2 เขตปกครอง มีจำนวนหมู่บ้านในเขตพื้นที่รับผิดชอบ รวม 16 หมู่บ้าน ได้แก่

หมู่ที่ 1 บ้านตาอ้อ	หมู่ที่ 2 บ้านจิงเญโค
หมู่ที่ 3 บ้านยาง	หมู่ที่ 4 บ้านจันรม
หมู่ที่ 5 บ้านแหรน	หมู่ที่ 6 บ้านปราสาท
หมู่ที่ 7 บ้านอังกัญ	หมู่ที่ 8 บ้านเสกแอ
หมู่ที่ 9 บ้านกาเกาะ	หมู่ที่ 10 บ้านขยอง
หมู่ที่ 11 บ้านโนนจิก	หมู่ที่ 12 บ้านไต้ซ้อง
หมู่ที่ 13 บ้านแสงทรัพย์	หมู่ที่ 14 บ้านปริง
หมู่ที่ 15 บ้านแสงตะวัน	หมู่ที่ 16 บ้านผักไหม

แผนที่องค์การบริหารส่วนตำบล
องค์การบริหารส่วนตำบลตาอ้อ
อำเภอเมืองสุรินทร์ จังหวัดสุรินทร์

หมู่ที่ 1 บ้านตาอ้อ
หมู่ที่ 3 บ้านยาง
หมู่ที่ 5 บ้านแหรน
หมู่ที่ 7 บ้านอังกัญ
หมู่ที่ 9 บ้านกาเกาะ
หมู่ที่ 11 บ้านโนนจิก
หมู่ที่ 13 บ้านแสงทรัพย์
หมู่ที่ 15 บ้านแสงตะวัน

หมู่ที่ 2 บ้านจิงเญโค
หมู่ที่ 4 บ้านจันรม
หมู่ที่ 6 บ้านปราสาท
หมู่ที่ 8 บ้านเสกแอ
หมู่ที่ 10 บ้านयोग
หมู่ที่ 12 บ้านไต้ซ้อง
หมู่ที่ 14 บ้านปริง
หมู่ที่ 16 บ้านผักไหม

2. ข้อมูลประชากร

2.1 ข้อมูลเกี่ยวกับจำนวนประชากร

สถิติจำนวนประชากรที่มีชื่ออยู่ในทะเบียนบ้าน
จำแนกรายหมู่บ้าน ตำบลตาอ้อ อำเภอมืองสุรินทร์ จังหวัดสุรินทร์

ข้อมูล ณ เดือน	ตุลาคม 2566			ตุลาคม 2565			ตุลาคม 2564			ตุลาคม 2563			หมายเหตุ
พื้นที่หมู่บ้าน / ประเภท	ชาย	หญิง	รวม	ชาย	หญิง	รวม	ชาย	หญิง	รวม	ชาย	หญิง	รวม	
ยอดรวมทั้งหมด	5,261	5,351	10,612	5,264	5,381	10,645	5,294	5,392	10,686	5,314	5,398	10,712	
หมู่ที่ 1 ตาอ้อ	470	533	1,003	464	533	997	478	538	1,016	481	539	1,020	
หมู่ที่ 2 จังเอิญโค	260	258	518	261	255	516	265	250	515	271	254	525	
หมู่ที่ 3 ยาง	486	499	985	480	502	982	482	499	981	493	504	997	
หมู่ที่ 4 จันรม	366	343	709	362	351	713	359	351	710	358	349	707	
หมู่ที่ 5 แจรน	348	340	688	358	342	700	364	344	708	366	340	706	
หมู่ที่ 6 ปราสาท	328	326	654	328	327	655	335	324	659	333	328	661	
หมู่ที่ 7 อังกัญ	292	274	566	292	281	573	291	278	569	299	276	575	
หมู่ที่ 8 เสกแอ	391	332	723	392	333	725	389	337	726	394	335	729	
หมู่ที่ 9 กาเกาะ	434	449	883	433	452	885	436	451	887	440	456	896	
หมู่ที่ 10 ขยอง	250	257	507	254	261	515	258	263	521	253	264	517	
หมู่ที่ 11 โนนจิก	204	209	413	206	212	418	206	213	419	209	207	416	
หมู่ที่ 12 ไต้ฝ้อง	235	261	496	231	258	489	229	258	487	227	258	485	
หมู่ที่ 13 แสงทรัพย์	331	367	698	336	369	705	334	384	718	331	382	713	
หมู่ที่ 14 ปริง	214	222	436	216	219	435	217	219	436	211	223	434	
หมู่ที่ 15 แสงตะวัน	323	357	680	318	360	678	318	357	675	315	353	668	
หมู่ที่ 16 ผักไหม	329	324	653	333	326	659	333	326	659	333	330	663	

อ้างอิงที่มาของข้อมูล : สถิติประชากรทางการทะเบียนราษฎร (รายเดือน) สำนักบริหารการทะเบียน กรมการปกครอง

https://stat.bora.dopa.go.th/stat/statnew/statMONTH/statmonth/7f9c4d4e-4a81574e-ZJrsIapW5y7w7nCM4gZVt1_uuEzejRv0r-Dn2ph9wvzPd7rch1PM8/mainpage

2.2 จำนวนประชากรแยกตามช่วงอายุ พื้นที่ตำบลตาอ้อจะมีประชากรโดยสรุปดังนี้ (ข้อมูล ณ ตุลาคม 2566)

3. ข้อมูลสภาพทางสังคม

3.1 สถานศึกษา

ข้อมูลศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในสังกัดอบต.ตาอ้อ

ที่	ชื่อศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก	ชาย	หญิง	รวม (คน)
1	ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านยาง หมู่ที่ 3	25	26	51
2	ศูนย์อบรมเด็กก่อนเกณฑ์วัดพิภกทักษิณ หมู่ที่ 7	20	19	34
3	ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านแสงทรัพย์-แสงตะวัน หมู่ที่ 15	16	16	39
รวมทั้งสิ้น		61	61	122

ข้อมูลโรงเรียนในเขตพื้นที่ตำบลตาอ้อ

ลำดับที่	โรงเรียน	ชาย	หญิง	รวม (คน)
1	โรงเรียนบ้านตาอ้อ	71	44	115
2	โรงเรียนบ้านจันรม	96	91	187
3	โรงเรียนบ้านแฉกร (ปอเกีย - พลินอุทิศ1)	61	49	110
4	โรงเรียนบ้านบ้านปราสาทตราด มิตรภาพที่ 58	35	37	72
5	โรงเรียนบ้านไต้ฆ้องโนนจิก	36	37	73
6	โรงเรียนเสกวิทยาคม	49	55	104
7	โรงเรียนบ้านขยง	17	25	42
8	โรงเรียนบ้านกาเกาะ	42	30	72
9	โรงเรียนบ้านอังกัญเสกแอ (ประดิษฐ์ราษฎร์สามัคคี)	145	125	270
10	โรงเรียนแสงทรัพย์ประชาวิทยาการ	41	29	70
รวมทั้งสิ้น		593	522	1,115

3.2 การสาธารณสุข

พื้นที่ตำบลตาอ้อมีโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพประจำตำบล จำนวน 2 แห่ง ได้แก่

- โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลตาอ้อ ดูแลรับผิดชอบในเขตบริการ จำนวน 9 หมู่บ้าน
- โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลบ้านกาเกาะ ดูแลรับผิดชอบในเขตบริการ จำนวน 7 หมู่บ้าน

3.3 การสังคมสงเคราะห์

องค์การบริหารส่วนตำบลตาอ้อได้ดำเนินการภารกิจด้านสังคมสงเคราะห์ผู้สูงอายุ/คนพิการ ดังนี้

1. ดำเนินการจ่ายเงินเบี้ยยังชีพให้กับผู้สูงอายุ ผู้พิการ และผู้ป่วยเอดส์ ทุกเดือน
2. รับลงทะเบียนและประสานโครงการเงินอุดหนุนเพื่อการเลี้ยงดูเด็กแรกเกิด
3. อำนวยความสะดวกด้านการรับคำขอมีบัตรและต่ออายุบัตรประจำตัวคนพิการ
4. บูรณาการการสำรวจ ประสาน ส่งต่อบริการขอรับเงินสงเคราะห์ สิ่งของ การปรับปรุงที่อยู่อาศัย

ให้แก่ผู้สูงอายุ คนพิการ หรืออยู่ในภาวะยากลำบากและผู้ด้อยโอกาสไร้ที่พึ่ง

5. มีเครือข่ายคณะทำงานศูนย์พัฒนาครอบครัวในชุมชน (ศพค.) ดีเด่น ในพื้นที่ประสานการสงเคราะห์ประชาชน

สถิติข้อมูลจำนวนและงบประมาณการสงเคราะห์เงินเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ คนพิการ และผู้ป่วยเอดส์

องค์การบริหารส่วนตำบลตาอ้อ อำเภอสว่างวีรกรรม จังหวัดสุรินทร์

ประเภทเบี้ยยังชีพ	เบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ		เบี้ยยังชีพคนพิการ		เบี้ยยังชีพผู้ป่วยเอดส์	
	จำนวน (คน) (ณ ก.ย. ของปีงบประมาณ)	จำนวนเงิน (บาท) (ทั้งปีงบประมาณ)	จำนวน (คน) (ณ ก.ย. ของปีงบประมาณ)	จำนวนเงิน (บาท) (ทั้งปีงบประมาณ)	จำนวน (คน) (ณ ก.ย. ของปีงบประมาณ)	จำนวนเงิน (บาท) (ทั้งปีงบประมาณ)
ปีงบประมาณ พ.ศ.2563 *	1,864	14,214,200.00	468	4,407,200.00	17	102,000.00
ปีงบประมาณ พ.ศ.2564 *	1,928	14,757,500.00	470	4,588,800.00	17	102,000.00
อัตราเพิ่ม/ลด จากปี 63-64 (%)	3.43	3.82	0.43	4.12	-	-
ปีงบประมาณ พ.ศ.2565 *	1,989	15,196,500.00	459	4,513,200.00	16	98,500.00
อัตราเพิ่ม/ลด จากปี 64-65 (%)	3.16	2.97	- 2.34	- 1.65	- 5.88	- 3.43
ปีงบประมาณ พ.ศ.2566 **	2,049	15,495,700.00	462	4,419,400.00	16	98,500.00
อัตราเพิ่ม/ลด จากปี 65-66 (%)	3.02	1.97	0.65	- 2.08	-	-

หมายเหตุ

* จำนวนตามประกาศขอรับเงินเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุของ อบต.ตาอ้อ ประจำปีงบประมาณฯ และประกาศเพิ่มเติมฯ และงบประมาณที่เบิกจ่ายจริงทั้งปีงบประมาณ

** จำนวนตามประกาศขอรับเงินเบี้ยยังชีพผู้พิการของ อบต.ตาอ้อ ประจำปีงบประมาณฯ และประกาศเพิ่มเติมฯ และงบประมาณตามการประมาณการถึงวันสิ้นปีงบประมาณ

หลักการและเหตุผล

การบริหารจัดการขยะมูลฝอย ถือเป็นการมุ่งผลสู่การขับเคลื่อน Sustainable Development Goals : SDGs ภายใต้เป้าหมายที่ 12 สร้างหลักประกันให้มีแบบแผนการผลิตและการบริโภคที่ยั่งยืน เป้าประสงค์ที่ 12.5 ลดการเกิดของเสียโดยให้มีการป้องกัน การลดปริมาณ การใช้ซ้ำ และการนำกลับมาใช้ใหม่ ภายในปี 2573 และเป้าหมายที่ 13 ปฏิบัติการอย่างเร่งด่วนเพื่อต่อสู้กับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศและผลกระทบที่เกิดขึ้น เป้าประสงค์ที่ 13.2 บูรณาการมาตรการด้านการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศในนโยบาย ยุทธศาสตร์ และการวางแผนระดับชาติ แม้ว่า SDGs จะเป็นเป้าหมายระดับโลกแต่การนำ SDGs ไปปรับให้เหมาะกับบริบทของพื้นที่ (Localization of the SDGs) เป็นเรื่องสำคัญ จึงต้องให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นซึ่งมีความเป็นเจ้าของพื้นที่ร่วมผลักดันตามเป้าประสงค์ (Targets) และตัวชี้วัด (Indicators) ที่เหมาะสมกับบริบทของท้องถิ่น โดยหลักการขับเคลื่อน SDGs ควรเป็นกระบวนการที่เริ่มจากฐานรากขึ้นสู่ระดับนโยบาย (Bottom-Up) และมีองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นผู้มีบทบาทหลักในการนำ SDGs ไปปฏิบัติ ด้วยเหตุนี้ กระทรวงมหาดไทยจึงได้เร่งผลักดันให้ท้องถิ่นสามารถบริหารจัดการขยะมูลฝอยได้อย่างมีประสิทธิภาพ

การจัดการขยะมูลฝอยของประเทศเริ่มดำเนินการภายใต้แผนแม่บทการบริหารจัดการขยะมูลฝอยของประเทศ (พ.ศ. 2559 – 2564) : ซึ่งได้สิ้นสุดในปี 2564 กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจึงดำเนินการจัดทำแผนปฏิบัติการด้านการจัดการขยะของประเทศ ฉบับที่ 2 (พ.ศ. 2565 – 2570) เพื่อเป็นกรอบและแนวทางในการขับเคลื่อนการแก้ไขภาวะมลพิษจากขยะที่มีผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม ความเดือดร้อนและสุขภาพอนามัยของประชาชนอย่างต่อเนื่อง โดยคำนึงถึงสภาพปัญหาและบริบทสังคมที่เปลี่ยนแปลงไป

และสอดคล้องกับเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน ยุทธศาสตร์ชาติ แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ นโยบายรัฐบาล พันธกรณีระหว่างประเทศ การควบคุมป้องกันการเกิดของเสียจากต่างประเทศ (Trans-boundary Movement of Wastes and Recyclables) รวมถึงสถานการณ์โรคระบาดใหม่ของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา (Covid-19) โดยใช้หลักการจัดการสมัยใหม่ตามหลักสากลที่นานาอารยประเทศใช้บริหารจัดการขยะให้เกิดประโยชน์และประสิทธิภาพสูงสุด ได้แก่ แนวทางการพัฒนาเศรษฐกิจชีวภาพเศรษฐกิจหมุนเวียน-เศรษฐกิจสีเขียว (BCG Model) หลักการ 3R (Reduce, Reuse, Recycle) หลักการผู้ก่อมลพิษเป็นผู้จ่าย (PPP: Polluter Pays Principles) การมีส่วนร่วมของภาครัฐและภาคเอกชนในการจัดการขยะ (Public Private Partnership) หลักการขยายขอบเขตความรับผิดชอบของผู้ผลิตตามหลักการ Extended Producer Responsibility (EPR) และของผู้บริโภคตามหลักการ Extended Consumer Responsibility (ECR) โดยแผนปฏิบัติการด้านการจัดการขยะของประเทศ ฉบับที่ 2 (พ.ศ. 2565 – 2570) ได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ เมื่อวันที่ 3 สิงหาคม 2565 กระทรวงมหาดไทยในฐานะที่ได้รับมอบหมายให้เป็นหนึ่งในหน่วยงานผู้รับผิดชอบหลัก ในการดำเนินการบริหารจัดการขยะมูลฝอยชุมชน ได้เล็งเห็นถึงความสำคัญของปัญหาขยะมูลฝอยชุมชน ที่เกิดขึ้นในพื้นที่ในด้านต่างๆ เช่น ขยะมูลฝอยชุมชนไม่ได้รับการคัดแยกตั้งแต่ต้นทาง การจัดทำระบบเก็บขนไม่มีประสิทธิภาพ ขยะมูลฝอยชุมชนไม่ได้รับการกำจัดอย่างถูกต้องตามหลักวิชาการและยังกำจัดไม่หมด รวมถึงการบริหารจัดการของหน่วยงานที่ดูแลรับผิดชอบยังขาดประสิทธิภาพและทั่วถึง ที่ผ่านมาระบบกระทรวงมหาดไทยได้แก้ไขปัญหามูลฝอยชุมชนมาอย่างต่อเนื่อง โดยแบ่งเป็น 3 ขั้นตอน ได้แก่ ต้นทาง กลางทาง และปลายทาง โดยการขับเคลื่อนกระบวนการผ่านแผนปฏิบัติการจัดการขยะมูลฝอยชุมชน “จังหวัดสะอาด” ประจำปี ซึ่งได้ดำเนินการมาอย่างต่อเนื่องตั้งแต่ปี พ.ศ. 2561 เป็นต้นมาจนถึงปัจจุบัน

แผนปฏิบัติการด้านการจัดการขยะของประเทศ

ฉบับที่ 2 (พ.ศ. 2565 – 2570)

แผนแม่บทการบริหารจัดการขยะมูลฝอยของประเทศ ฉบับที่ 1 (พ.ศ. 2559 – 2564) มุ่งเน้นไปที่การจัดการขยะ ณ ปลายทาง ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยการลดการเกิดขยะ การนำของเสียกลับมาใช้ซ้ำ และใช้ประโยชน์ใหม่ตามหลักการ 3R ที่แหล่งกำเนิดต่างๆ การส่งเสริมการกำจัดขยะมูลฝอยแบบศูนย์รวมด้วยการใช้เทคโนโลยีแบบผสมผสาน และการแปรรูปผลิตพลังงานอย่างเหมาะสม การกำจัดขยะมูลฝอยตกค้างจากสถานที่กำจัดขยะมูลฝอยที่ดำเนินการไม่ถูกต้อง จากผลการดำเนินงานตามแผนแม่บทฯ จะเห็นได้ว่าการบริหารจัดการขยะมูลฝอยยังไม่บรรลุตามเป้าหมายแผนปฏิบัติการด้านการจัดการขยะของประเทศ ฉบับที่ 2 (พ.ศ. 2565 – 2570) ต้องการยกระดับการบริหารจัดการขยะมูลฝอยให้ดีขึ้นกว่าเดิม โดยให้ความสำคัญกับการจัดการที่ต้นทางตามวัฏจักรชีวิตผลิตภัณฑ์เพื่อป้องกันการเกิดขยะ ตั้งแต่การออกแบบ การผลิตผลิตภัณฑ์ที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม (Eco-design) ส่งเสริมการบริโภคที่ยั่งยืน โดยการเลือกใช้สินค้าหรือผลิตภัณฑ์ที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม สามารถใช้ซ้ำและเรียกคืนกลับไปรีไซเคิล การคัดแยกขยะมูลฝอย ณ ต้นทาง สอดคล้องกับรูปแบบการกำจัดขยะมูลฝอย ณ ปลายทาง เพื่อให้มีการนำทรัพยากรกลับคืนจากของเสียให้มากที่สุดทั้งในรูปแบบวัสดุรีไซเคิล (Material recovery) และพลังงาน (Energy recovery) เพื่อให้เหลือขยะที่ต้องกำจัดให้น้อยที่สุด (Final disposal)

ปัจจุบันขยะมูลฝอยเป็นปัญหาที่ทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องต้องให้ความสำคัญและให้ความร่วมมือในการแก้ไขกันอย่างเต็มความสามารถเพราะเป็นปัญหาที่เกิดขึ้นในชุมชนทุกระดับ และนับวันจะทวีความรุนแรงมากขึ้น ทั้งนี้เนื่องจากความเติบโตทางด้านเศรษฐกิจ การเพิ่มขึ้นของประชากร ตลอดจนพฤติกรรมกรอุปโภคบริโภคของคนเราได้เปลี่ยนไปจากเดิมที่เคยใช้ตะกร้า เวลาไปจ่ายตลาด ใช้ปืนโตใส่อาหาร ใช้ใบบัว หรือใบตองห่ออาหาร แต่ปัจจุบันมีการใช้สินค้าที่มีบรรจุภัณฑ์จำพวกพลาสติก โฟม แก้ว กระดาษ โลหะอลูมิเนียม เพิ่มขึ้นเรื่อยๆ ทำให้เกิดมูลฝอยและของเสียอันตรายเพิ่มขึ้นไปด้วย ผลกระทบที่ตามมาทั้งความสูญเสียทางด้านสิ่งแวดล้อม ก่อให้เกิดมลพิษทางน้ำ ทางดินเสื่อมสภาพ ความเสียหายจากเหตุรำคาญส่งกลิ่นเหม็นรบกวน รวมถึงเป็นแหล่งที่อยู่อาศัย

ของสัตว์ที่เป็นพาหะนำโรค เสียหายต่ออุตสาหกรรมการท่องเที่ยว ความสูญเสียทางด้านเศรษฐกิจ และสิ้นเปลืองงบประมาณของรัฐที่ใช้ในการแก้ไขขยะมูลฝอยและของเสียอันตราย อย่างไรก็ตาม ข้อมูลจากกรมควบคุมมลพิษได้นำเสนอไว้ว่าขยะมูลฝอยและของเสียอันตรายที่เกิดขึ้นมีสัดส่วนองค์ประกอบที่สามารถนำมาใช้ประโยชน์ใหม่ได้ อัตราไม่น้อยกว่า 80 ของปริมาณขยะที่เกิดขึ้น โดยสามารถนำขยะจำพวก พลาสติก แก้ว กระดาษ โลหะ อลูมิเนียมมารีไซเคิล ได้ร้อยละ 30-35 และ นำขยะอินทรีย์ หรือขยะที่สามารถย่อยสลายได้มาหมักทำปุ๋ยได้ร้อยละ 45-50 แต่ปัจจุบันอัตราการนำขยะมาใช้ประโยชน์ใหม่มีเพียงร้อยละ 22 ของปริมาณขยะมูลฝอยที่เกิดขึ้น ยังคงเป็นอัตราที่ต่ำกว่าเหมือน เปรียบเทียบกับขยะมูลฝอยที่มีศักยภาพในการนำมาใช้ประโยชน์ได้

ดังนั้น หากทุกคนเข้ามามีส่วนร่วมในการ ลด คัดแยก และใช้ประโยชน์จากขยะมูลฝอย เริ่มจากตนเอง ครอบครัว หมู่บ้านหรือชุมชน สถานประกอบการต่างๆ เช่น ร้านอาหาร ร้านสะดวกซื้อ รวมทั้งองค์กรต่างๆ เช่น โรงเรียน และ สถานที่ราชการ อาคารสำนักงานก็จะสามารถช่วยแก้ไขปัญหามลพิษขยะมูลฝอยได้ และยังช่วยให้ประหยัดงบประมาณ และทรัพยากรธรรมชาติอีกด้วย

ตำบลตาอ้ออง มีลักษณะพื้นที่ชนบทบ้านเรือนที่อยู่อาศัยของประชาชนมีลักษณะเป็นชุมชน กระจายอยู่ในพื้นที่ มีพื้นที่รอบหมู่บ้านเป็นทุ่งนา แปลงเกษตร และป่าโคกหรือป่าชุมชน การจัดการขยะของชุมชนจึงเป็นลักษณะพึ่งตนเอง ไม่มีถังขยะรองรับและยังไม่มีพื้นที่สำหรับทิ้งขยะ ส่วนมากประชาชนในพื้นที่จะทำลายขยะโดยการ เผา ฝังกลบ หรือทำขยะอินทรีย์บ้างเล็กน้อยหรือบ้างก็เก็บไว้ขายโดยมีรถรับซื้อของเก่าเข้าไปถึงหมู่บ้าน/ชุมชนซึ่งองค์การบริหารส่วนตำบลตาอ้ออง ก็ได้ให้ความสำคัญในเรื่องนี้อย่างต่อเนื่องเรื่อยมา ดังนี้

3. ลำดับขั้นตอนงานด้านการบริหารจัดการขยะมูลฝอยในพื้นที่ตำบลตาอ้อ

ลำดับที่	วัน/เดือน/ปี	การดำเนินงาน	ผลการดำเนินงาน	หมายเหตุ
1	1 ตุลาคม 2551	-ประกาศใช้ข้อบัญญัติองค์การบริหารส่วนตำบลตาอ้อ เรื่องการกำจัดสิ่งปฏิกูล พ.ศ.2551	-ประกาศใช้ข้อบัญญัติองค์การบริหารส่วนตำบลตาอ้อ เรื่องการกำจัดสิ่งปฏิกูล พ.ศ.2551	
2	1 ต.ค.-30 ก.ย.2559	-“โครงการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของชุมชนในการคัดแยกขยะที่ต้นทาง อบต.ตาอ้อ” โดยการจัดกิจกรรมตามแผนงานโครงการที่ได้รับสนับสนุนจากกองทุนสิ่งแวดล้อม	-กิจกรรมอบรมให้ความรู้ด้านการคัดแยกขยะ และดำเนินกิจกรรมตามแผนงานโครงการฯ ให้แก่ประชาชนบ้านของ หมู่ที่ 10 ตำบลตาอ้อ อำเภอเมืองสุรินทร์ และมีศูนย์เรียนรู้การคัดแยกขยะที่ต้นทาง จำนวน 3 แห่ง คือ ที่ทำการผู้ใหญ่บ้าน วัดสังข์มงคล และโรงเรียนบ้านของ	-บรรลุตามวัตถุประสงค์ของโครงการ
3	กุมภาพันธ์ - กรกฎาคม 2559	-โครงการป้องกันและแก้ไขปัญหามลพิษและขยะมูลฝอยในชุมชน ดำเนินการในพื้นที่บ้านแสงตะวัน หมู่ที่ 15 ตำบลตาอ้อ	-กิจกรรมอบรมให้ความรู้ด้านการคัดแยกขยะแก่ผู้นำชุมชน แกนนอสม. ประชาชน นักเรียนและบุคลากรโรงเรียนเสกวิทยาคม	-บรรลุตามวัตถุประสงค์ของโครงการ
4	3 สิงหาคม 2560	-การจัดนิทรรศการคัดแยกขยะที่ต้นทาง ณ โรงแรมทองธารินทร์ อำเภอเมืองสุรินทร์ จังหวัดสุรินทร์	-นำเสนอผลงานจัดนิทรรศการให้ความรู้การจัดการขยะมูลฝอย การคัดแยกขยะแต่ละประเภท และนวัตกรรมสิ่งประดิษฐ์ จากวัสดุเหลือใช้	-บรรลุตามวัตถุประสงค์ของโครงการ
5	15,17 มีนาคม 2560	-“โครงการป้องกันและแก้ไขปัญหามลพิษและขยะมูลฝอยในชุมชน” ดำเนินการในพื้นที่บ้านตาอ้อ หมู่ที่ 1 และบ้านยาง หมู่ที่ 3 ตำบลตาอ้อ	-กิจกรรมอบรมให้ความรู้ด้านการคัดแยกขยะแก่ผู้นำชุมชน แกนนอสม. ประชาชน จำนวน 2 หมู่บ้าน และนักเรียนและบุคลากรโรงเรียนบ้านตาอ้อ	-บรรลุตามวัตถุประสงค์ของโครงการ

ลำดับที่	วัน/เดือน/ปี	การดำเนินงาน	ผลการดำเนินงาน	หมายเหตุ
6	กุมภาพันธ์ - กรกฎาคม 2561	-โครงการอบรมขยายผลการป้องกันและแก้ไขปัญหามลพิษและขยะมูลฝอยในชุมชน ดำเนินการในพื้นที่บ้านเสกแอ หมู่ที่ 8 และบ้านกาเกาะ หมู่ที่ 9 ตำบลตาอ้อ	-กิจกรรมอบรมให้ความรู้ด้านการคัดแยกขยะแก่ผู้นำชุมชน แกนนอสม. ประชาชน จำนวน 2 หมู่บ้าน และนักเรียนและบุคลากรโรงเรียนบ้านกาเกาะ, โรงเรียนบ้านอังกูญเสกแอ	-บรรลุตามวัตถุประสงค์ของโครงการ
7	9, 12 กุมภาพันธ์ 2562	-โครงการอบรมส่งเสริมขยายผลการบริหารจัดการปัญหาขยะมูลฝอย น้ำเสีย และมลพิษในชุมชน" ดำเนินการในพื้นที่บ้านจิงอโยโค หมู่ที่ 2 และบ้านอังกูญ หมู่ที่ 7 ตำบลตาอ้อ	-กิจกรรมอบรมให้ความรู้ด้านการคัดแยกขยะแก่ผู้นำชุมชน แกนนอสม. ประชาชน จำนวน 2 หมู่บ้าน และนักเรียนและบุคลากรโรงเรียนบ้านอังกูญเสกแอ	-บรรลุตามวัตถุประสงค์ของโครงการ
8	28 กรกฎาคม, 12 กันยายน 2563	-โครงการอบรมส่งเสริมขยายผลการบริหารจัดการปัญหาขยะมูลฝอย น้ำเสีย และมลพิษในชุมชน ดำเนินการในพื้นที่บ้านปริง หมู่ที่ 14 และบ้านผักไหม หมู่ที่ 16 ตำบลตาอ้อ	-กิจกรรมอบรมให้ความรู้ด้านการคัดแยกขยะแก่ผู้นำชุมชน แกนนอสม. ประชาชน จำนวน 2 หมู่บ้าน และนักเรียนและบุคลากรโรงเรียนบ้านจันทร	-บรรลุตามวัตถุประสงค์ของโครงการ
9	5, 7 เมษายน 2564	-โครงการอบรมส่งเสริมขยายผลการบริหารจัดการปัญหาขยะมูลฝอย น้ำเสีย และมลพิษในชุมชน ดำเนินการในพื้นที่บ้านแฉกรน หมู่ที่ 5 และบ้านแสงทรัพย์ หมู่ที่ 13 ตำบลตาอ้อ	-กิจกรรมอบรมให้ความรู้ด้านการคัดแยกขยะแก่ผู้นำชุมชน แกนนอสม. ประชาชน จำนวน 2 หมู่บ้าน และนักเรียนและบุคลากรโรงเรียนบ้านแฉกรน, โรงเรียนเสกวิทยาคม	-บรรลุตามวัตถุประสงค์ของโครงการ
10	20, 21 เมษายน 2565	-โครงการอบรมส่งเสริมขยายผลการบริหารจัดการปัญหาขยะมูลฝอย น้ำเสีย และมลพิษในชุมชน" ดำเนินการในพื้นที่บ้านโนนจิก หมู่ที่ 11 และบ้านใต้ซ้อง หมู่ที่ 16 ตำบลตาอ้อ	-กิจกรรมอบรมให้ความรู้ด้านการคัดแยกขยะแก่ผู้นำชุมชน แกนนอสม. ประชาชน จำนวน 2 หมู่บ้าน และนักเรียนและบุคลากรโรงเรียนบ้านโนนใต้ซ้อง	-บรรลุตามวัตถุประสงค์ของโครงการ

ลำดับที่	วัน/เดือน/ปี	การดำเนินงาน	ผลการดำเนินงาน	หมายเหตุ
11	18 มกราคม 2566	-โครงการรณรงค์ส่งเสริมการค้าแยกขยะที่ต้นทาง ดำเนินการในพื้นที่บ้านปราสาท หมู่ที่ 6	-กิจกรรมอบรมให้ความรู้ด้านการคัดแยกขยะแก่ผู้นำ ชุมชน แกนนอสม. ประชาชน จำนวน 1 หมู่บ้าน และนักเรียน บุคลากรโรงเรียนบ้านปราสาทตราดฯ	-บรรลุตามวัตถุประสงค์ ของโครงการ
12	15 มิถุนายน 2566	-อบต.ตาอ้อ ลงนามในบันทึกข้อตกลงความร่วมมือ (MOU) ว่าด้วยความร่วมมือด้านการจัดการขยะ อันตรายจากชุมชน กับองค์การบริหารส่วนจังหวัด สุรินทร์	-ลงนามบันทึกข้อตกลง ณ โรงแรมบีลีฟโอเทล อำเภอ เมืองสุรินทร์ จังหวัดสุรินทร์	ดำเนินการจัดเก็บจาก ชุมชน รวบรวม ณ อบต. ตาอ้อ และนำมาส่ง อบจ.กำจัดตามหลัก วิชาการปีละ 1 ครั้ง
13	มีนาคม - กันยายน 2566	-โครงการหมู่บ้านสะอาด ธรรมชาติสวยงาม ปีงบประมาณ 2566 และบูรณาการร่วมกับโครงการ ตามแนวพระราชดำริด้านสาธารณสุข จำนวน 16 หมู่บ้าน ในพื้นที่ตำบล	-กิจกรรมอบรมให้ความรู้ด้านการคัดแยกขยะแก่ผู้นำ ชุมชน กิจกรรมประชุมชี้แจง การพัฒนาบริษัทและ สิ่งแวดล้อมในพื้นที่แต่ละหมู่บ้าน พร้อมมอบใบ ประกาศเกียรติคุณยกย่องเชิดชูเกียรติ สำหรับครัวเรือน ต้นแบบ และ หมู่บ้านต้นแบบ ในพื้นที่	1. มอบเกียรติบัตร ครัวเรือนต้นแบบ จำนวน 48 ครัวเรือน 2. มอบเกียรติบัตร หมู่บ้านต้นแบบ จำนวน 3 หมู่บ้าน
14	มีนาคม - กันยายน 2567	-โครงการหมู่บ้านสะอาด ธรรมชาติสวยงาม ปีงบประมาณ 2567 และบูรณาการร่วมกับโครงการ ตามแนวพระราชดำริด้านสาธารณสุข จำนวน 16 หมู่บ้าน ในพื้นที่ตำบล	-กิจกรรมอบรมให้ความรู้ด้านการคัดแยกขยะแก่ผู้นำ ชุมชน กิจกรรมประชุมชี้แจง การพัฒนาบริษัทและ สิ่งแวดล้อมในพื้นที่แต่ละหมู่บ้าน พร้อมมอบใบ ประกาศเกียรติคุณยกย่องเชิดชูเกียรติ สำหรับครัวเรือน ต้นแบบ และ หมู่บ้านต้นแบบ ในพื้นที่	1. มอบเกียรติบัตร ครัวเรือนต้นแบบ จำนวน 48 ครัวเรือน 2. มอบเกียรติบัตร หมู่บ้านต้นแบบ จำนวน 3 หมู่บ้าน

ลำดับที่	วัน/เดือน/ปี	การดำเนินงาน	ผลการดำเนินงาน	หมายเหตุ
15	มีนาคม - กันยายน 2568	-โครงการหมู่บ้านสะอาด ธรรมชาติสวยงาม ปีงบประมาณ 2568 และบูรณาการร่วมกับโครงการ ตามแนวพระราชดำริด้านสาธารณสุข จำนวน 16 หมู่บ้าน ในพื้นที่ตำบล	-กิจกรรมอบรมให้ความรู้ด้านการคัดแยกขยะแก่ผู้นำ ชุมชน กิจกรรมประชุมชี้แจง การพัฒนาบริบทและ สิ่งแวดล้อมในพื้นที่แต่ละหมู่บ้าน พร้อมมอบใบ ประกาศเกียรติคุณยกย่องเชิดชูเกียรติ สำหรับครัวเรือน ต้นแบบ และ หมู่บ้านต้นแบบ ในพื้นที่	1. มอบเกียรติบัตร ครัวเรือนต้นแบบ จำนวน 48 ครัวเรือน 2. มอบเกียรติบัตร หมู่บ้านต้นแบบ จำนวน 3 หมู่บ้าน
16	มีนาคม - กันยายน 2569	-โครงการหมู่บ้านสะอาด ธรรมชาติสวยงาม ปีงบประมาณ 2569 และบูรณาการร่วมกับโครงการ ตามแนวพระราชดำริด้านสาธารณสุข จำนวน 16 หมู่บ้าน ในพื้นที่ตำบล	-กิจกรรมอบรมให้ความรู้ด้านการคัดแยกขยะแก่ผู้นำ ชุมชน กิจกรรมประชุมชี้แจง การพัฒนาบริบทและ สิ่งแวดล้อมในพื้นที่แต่ละหมู่บ้าน พร้อมมอบใบ ประกาศเกียรติคุณยกย่องเชิดชูเกียรติ สำหรับครัวเรือน ต้นแบบ และ หมู่บ้านต้นแบบ ในพื้นที่	1. มอบเกียรติบัตร ครัวเรือนต้นแบบ จำนวน 48 ครัวเรือน 2. มอบเกียรติบัตร หมู่บ้านต้นแบบ จำนวน 3 หมู่บ้าน
17	มีนาคม - กันยายน 2570	-โครงการหมู่บ้านสะอาด ธรรมชาติสวยงาม ปีงบประมาณ 2570 และบูรณาการร่วมกับโครงการ ตามแนวพระราชดำริด้านสาธารณสุข จำนวน 16 หมู่บ้าน ในพื้นที่ตำบล	-กิจกรรมอบรมให้ความรู้ด้านการคัดแยกขยะแก่ผู้นำ ชุมชน กิจกรรมประชุมชี้แจง การพัฒนาบริบทและ สิ่งแวดล้อมในพื้นที่แต่ละหมู่บ้าน พร้อมมอบใบ ประกาศเกียรติคุณยกย่องเชิดชูเกียรติ สำหรับครัวเรือน ต้นแบบ และ หมู่บ้านต้นแบบ ในพื้นที่	1. มอบเกียรติบัตร ครัวเรือนต้นแบบ จำนวน 48 ครัวเรือน 2. มอบเกียรติบัตร หมู่บ้านต้นแบบ จำนวน 3 หมู่บ้าน

ส่วนที่ 2

ความเชื่อมโยงของยุทธศาสตร์แผนการบริหารจัดการขยะมูลฝอย

วิสัยทัศน์

“ชุมชนสะอาด ปราศจากขยะอย่างยั่งยืน”

กรอบแนวคิดการดำเนินการและการกำหนดเป้าหมาย

1. กำหนดเป้าหมายโดยยึดจากแผนปฏิบัติการด้านการจัดการขยะของประเทศ ฉบับที่ 2 (พ.ศ. 2565 – 2570)
2. วิเคราะห์ปัญหาจากสถานการณ์การจัดการขยะมูลฝอยชุมชนของประเทศ เพื่อนำมาเป็นฐานคิดในการสร้างมาตรการแก้ไขปัญหามูลฝอยชุมชน (Area –Base Problems)
3. กำหนดกรอบการดำเนินงาน 3 ขั้นตอนในการวางแผนและกำหนดมาตรการ คือ ต้นทาง กลางทาง และปลายทาง
 - ต้นทาง ลดปริมาณและคัดแยกขยะมูลฝอย ณ แหล่งกำเนิด
 - กลางทาง เพิ่มประสิทธิภาพการเก็บขนขยะมูลฝอยขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
 - ปลายทาง ขยะมูลฝอยได้รับการกำจัดอย่างถูกต้องตามหลักวิชาการ
4. การนำหลัก 3 Rs หรือ 3 ช คือ คือ 3 Rs : Reduce Reuse และ Recycle หรือ 3 ช: ใช้น้อย ใช้ซ้ำ และนำกลับมาใช้ใหม่ และหลักประชารัฐ ประกอบด้วย ภาครัฐ ภาคเอกชน ภาคการศึกษา ภาคศาสนา ภาคประชาสังคมและประชาชน นำมาใช้ในการแก้ไขปัญหา
5. การนำนโยบายของนายกรัฐมนตรีมาใช้กำหนดแนวทางการดำเนินการ อาทิ โครงการ “1 อปท. 1 ถนนท้องถิ่นใส่ใจสิ่งแวดล้อม” และโครงการ “ห้องน้ำท้องถิ่นสะอาดและปลอดภัย”
6. การนำกรอบนโยบายสำคัญของกระทรวงมหาดไทยมาใช้ในการกำหนดแนวทางการดำเนินการ

พันธกิจ

1. ส่งเสริมให้มีการจัดการขยะตั้งแต่ระยะต้นทาง กลางทาง และปลายทาง มีส่วนร่วมในการลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจก มุ่งผลสู่การขับเคลื่อน Sustainable Development Goals : SDGs
2. ขับเคลื่อนและสนับสนุนการดำเนินการแก้ไขปัญหาขยะมูลฝอยชุมชนให้เป็นไป ตามนโยบายของรัฐบาล ข้อสั่งการของนายกรัฐมนตรี แผนขยะประเทศฉบับที่ 2 แผนยุทธศาสตร์ชาติ ระยะ 20 ปี แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 13 และกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้องกับการจัดการขยะมูลฝอยชุมชน
3. ส่งเสริมให้เกิดการลดการเกิดขยะมูลฝอยทุกวิถีทาง ตั้งแต่การใช้ทรัพยากรที่มีอยู่อย่างคุ้มค่า มุ่งเน้นการลดใช้ถุงพลาสติกและโฟม ชื้อหรือใช้ผลิตภัณฑ์ที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม ส่งเสริมการคัดแยกตั้งแต่ต้นทาง โดยใช้หลัก 3Rs: Reduce Reuse และ Recycle หรือ 3 ช: ใช้น้อย ใช้ซ้ำ และนำกลับมาใช้ใหม่
4. สนับสนุนการเพิ่มประสิทธิภาพในการเก็บรวบรวมและขนส่งขยะมูลฝอยชุมชนเพื่อนำไปกำจัดอย่างถูกต้องตามหลักวิชาการ
5. สนับสนุนและส่งเสริมในการรวมกลุ่มพื้นที่ในการจัดการมูลฝอย (Clusters) ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และการมอบหมายให้เอกชนเป็นผู้ดำเนินการเก็บ ขน และกำจัดขยะมูลฝอย
6. ส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการจัดการขยะมูลฝอยของภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาสังคม/ภาคประชาชน
7. เพื่อเป็นกรอบและทิศทางการจัดการขยะมูลฝอยชุมชนในปีงบประมาณ พ.ศ. 2568 ของกระทรวงมหาดไทย ทั้งในส่วนราชการระดับส่วนกลาง และส่วนภูมิภาค รวมไปถึงองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

8. เพื่อให้มีแนวทางให้เกิดการบูรณาการการดำเนินงานร่วมกันระหว่างหน่วยงานในสังกัดกระทรวงมหาดไทย กับหน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชนและภาคประชาสังคม/ภาคประชาชน

เป้าประสงค์

เป้าประสงค์ของแผนปฏิบัติการจัดการขยะมูลฝอยชุมชน “จังหวัดสะอาด” ระดับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ประจำปี พ.ศ. 2568

1. ขยะมูลฝอยมีการนำกลับไปใช้ประโยชน์เพิ่มขึ้น และส่งเสริมการคัดแยกขยะในชุมชน
2. ขยะอินทรีย์ครัวเรือนได้รับการบริหารจัดการและนำไปใช้ประโยชน์
3. ขยะรีไซเคิลในชุมชนได้รับการบริหารจัดการ และสร้างมูลค่าเพิ่ม ผ่านการจัดสวัสดิการให้สมาชิก
4. ขยะมูลฝอยได้รับการบริหารจัดการเพิ่มขึ้น ในการรวบรวม เก็บขนขยะ และกำจัดอย่างมีประสิทธิภาพ
5. ของเสียอันตรายชุมชนได้รับการบริหารจัดการและส่งกำจัดอย่างถูกต้องเพิ่มขึ้น
6. มูลฝอยติดเชื้อได้รับการบริหารจัดการและส่งกำจัดอย่างถูกต้องเพิ่มขึ้น
7. ประชาชนในพื้นที่ที่มีความตระหนักและความเข้าใจในการจัดการขยะที่ต้นทางเพิ่มขึ้น เพื่อลดปัญหามลพิษในการจัดการ ผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมและการเกิดก๊าซเรือนกระจก
8. องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีการแต่งตั้งคณะกรรมการเครือข่ายอาสาสมัครท้องถิ่นรักโลก และคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมและมูลฝอยขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยเป็นกลไกในการขับเคลื่อนการบริหารจัดการขยะในพื้นที่
9. จังหวัดมีบทบาทในการจัดกิจกรรมหรือโครงการต่าง ๆ เพื่อส่งเสริมการดำเนินงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลเพิ่มขึ้น
10. องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นใช้ระบบสารสนเทศเป็นเครื่องมือในการบริหารจัดการขยะอย่างมีประสิทธิภาพ
11. หน่วยงานภาครัฐทุกส่วนราชการเป็นหน่วยงานนำร่องในการดำเนินการบริหารจัดการขยะภายในหน่วยงานให้เกิดผลเป็นรูปธรรมและมีความต่อเนื่อง ตัวชี้วัดเป้าประสงค์ของแผนปฏิบัติการจัดการขยะมูลฝอยชุมชน “จังหวัดสะอาด” ระดับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ประจำปี พ.ศ. 2568

ส่วนที่ 3

แผนการบริหารจัดการขยะมูลฝอยของตำบลตาอ้อ

1. ด้านการจัดการขยะต้นทาง

1.1 คณะกรรมการเครือข่ายอาสาสมัครท้องถิ่นรักษ์โลกขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจัดทำแผนปฏิบัติงาน ดำเนินงานตามแผน และรายงานผลการดำเนินงานให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทราบ เป้าหมาย ร้อยละ 100

1.2 องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีการจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมการนำ “ขยะบรรจุภัณฑ์” กลับมาใช้ใหม่ อย่างน้อย 4 ครั้ง/ปี เป้าหมาย ร้อยละ 100

1.3 มีการขยายผลสมาชิกธนาคารขยะพื้นที่ตำบลตาอ้อ เป้าหมายร้อยละ 100

1.4 มีการจัดทำและดำเนินการตามแผนขับเคลื่อนโครงการถังขยะเปียก ลดโลกร้อน ร้อยละ 100

1.5 มีการเสริมสร้างความตระหนักและความรับผิดชอบของผู้บริโภคให้มีการปรับเปลี่ยนพฤติกรรม และมีส่วนร่วมในการลด คัดแยก และนำขยะกลับมาใช้ใหม่ เป้าหมายร้อยละ 100

1.6 ส่งเสริมให้ทุกหน่วยงานในพื้นที่ มีการคัดแยกขยะ เป้าหมายร้อยละ 100

2. ด้านการจัดการขยะกลางทาง

2.1 องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีภาชนะรองรับขยะมูลฝอยแบบแยกประเภทในที่สาธารณะ และ/หรือ สถานที่ท่องเที่ยวทุกแห่ง เป้าหมายร้อยละ 100

2.2 องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีการวางระบบจัดเก็บขยะแยกประเภท หรือมีมาตรการจัดการขยะมูลฝอยแยกประเภทให้สอดคล้องกับพื้นที่ เป้าหมายร้อยละ 100

2.3 มีการจัดกิจกรรมส่งเสริมการรองรับขยะรีไซเคิล เป้าหมายร้อยละ 100

2.4 องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีการขนของเสียอันตรายชุมชนไปยังจุดรวบรวมของเสียอันตรายของ อบต.และหรือมีการนำไปส่งให้อบจ.นำไปกำจัดอย่างถูกต้องตามหลักวิชาการ เป้าหมายร้อยละ 100

2.5 องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีระบบหรือมาตรการรองรับการรวบรวมมูลฝอยติดเชื้อชุมชน เป้าหมาย ร้อยละ 100

3. ด้านการจัดการขยะปลายทาง

3.1 ขยะมูลฝอยชุมชนได้รับการจัดการอย่างถูกต้อง เป้าหมายร้อยละ 100

3.2 องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในกลุ่มพื้นที่การจัดการมูลฝอย (Clusters) มีการจัดทำแผนบริหารจัดการขยะของกลุ่มพื้นที่ในการจัดการมูลฝอย (Clusters) เป้าหมายร้อยละ 100

3.3 มีมาตรการส่งกำจัดและรายงานผลการจัดการของเสียอันตรายชุมชน เป้าหมายร้อยละ 100

3.4 องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีการบริหารจัดการขยะมูลฝอยติดเชื้ออย่างถูกวิธี เป้าหมายร้อยละ 100

4. ด้านกลไกส่งเสริมการบริหารจัดการ

4.1 องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มีการแต่งตั้งคณะกรรมการเครือข่ายอาสาสมัครท้องถิ่นรักษ์โลก เป้าหมายร้อยละ 100

4.2 องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มีการจัดทำแผนปฏิบัติการขยะมูลฝอยชุมชน ระดับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เป้าหมายร้อยละ 100

4.3 องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มีการยกย่องเชิดชูเกียรติอาสาสมัครท้องถิ่นรักษ์โลก (อถล.) เป้าหมาย ร้อยละ 100

4.4 องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มีการยกย่องเชิดชูเกียรติครัวเรือนต้นแบบในการจัดการขยะครัวเรือน เป้าหมายร้อยละ 100

4.5 องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มีการสร้างความร่วมมือระหว่างภาคีเครือข่ายในการบริหารจัดการขยะมูลฝอย เป้าหมายร้อยละ 100

4.6 องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มีการบันทึกข้อมูลในระบบสารสนเทศด้านการบริหารจัดการขยะมูลฝอยขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น รายปี (มผ.1) และรายเดือน (มผ.2)

ขยะอันตราย

- หลอดไฟ
- แบตเตอรี่
- ขยะอิเล็กทรอนิกส์
- บรรจุภัณฑ์ปนเปื้อนสารเคมี

จุดรวบรวม/จุดติดตั้งรองรับขยะอันตราย
ของ อบต.ตาอ้ออง เพื่อรวบรวมส่ง อบจ.สุรินทร์

ขยะเปียก

- เศษอาหาร
- เศษผักผลไม้

ขยะเปียก

- นำไปเลี้ยงสัตว์
- ทำปุ๋ยหมักชีวภาพ/ปุ๋ยอินทรีย์
- ลงถังขยะเปียก

ขยะทั่วไป

- ถุงพลาสติก
- ถุงขนม หลอดกาแฟ
- แก้วพลาสติก

ขยะทั่วไป

- กำจัดโดยการเผา
- ฝังกลบ

ขยะรีไซเคิล

- เศษเหล็ก อลูมิเนียม
- ขวดน้ำ ขวดแก้ว ขวดเบียร์
- กระดาษ ฯลฯ

ขยะรีไซเคิล

- คัดแยกจำหน่าย นำกลับมาใช้ใหม่
- ร่วมกิจกรรมธนาคารขยะพื้นที่ อบต.ตาอ้ออง

ขยะติดเชื้อ

รวบรวมให้ รพ.สต.ตาอ้ออง และรพ.สต.บ้านกาเกาะ ส่งกำจัด ณ รพ.สุรินทร์

แผนงาน

แผนงานที่ 1 การสร้างจิตสำนึก

- 1.1 รณรงค์การคัดแยกขยะตามโครงการหมู่บ้านสะอาด ธรรมชาติสวยงาม
- 1.2 ส่งเสริมกิจกรรมธนาคารขยะ โดยการคัดแยกขยะรีไซเคิลให้ถูกประเภท
- 1.3 ส่งเสริมการจัดทำและใช้ ถังขยะเปียกลดโลกร้อน
- 1.4 รณรงค์ลด ละ เลิก การใช้ถุงพลาสติกและกล่องโฟม (หิ้วตะกร้าไปวัด)
- 1.5 ส่งเสริมให้ร้านค้าชุมชนลด ละ การบรรจุผลิตภัณฑ์ด้วยถุงพลาสติกและกล่องโฟม
- 1.6 ส่งเสริมทำกิจกรรม Big cleaning day ในหน่วยงานและในแต่ละชุมชน

แผนงานที่ 2 การสร้างรูปแบบ/วิธีการจัดการขยะ

- 2.1 ยกย่องเชิดชูเกียรติอาสาสมัครท้องถิ่นรักโลก (อถล.)
- 2.2 ยกย่องเชิดชูเกียรติครัวเรือนต้นแบบในการจัดการขยะครัวเรือน (โครงการหมู่บ้านสะอาด ธรรมชาติสวยงาม)
- 2.3 สร้างความร่วมมือระหว่างภาคีเครือข่ายในการบริหารจัดการขยะมูลฝอยในพื้นที่และนอกพื้นที่
- 2.4 รวบรวมและกำจัดขยะแต่ละประเภทตามแผนปฏิบัติการฯ

การบังคับใช้กฎหมาย

ตรวจสอบและดำเนินการทางกฎหมายแก่ผู้ลักลอบทิ้งขยะ/กำจัดขยะมูลฝอยและของเสียอันตรายชุมชน กากอุตสาหกรรม มูลฝอยติดเชื้อ

ส่วนที่ 4

แผนงาน/โครงการ/กิจกรรม ตามแผนปฏิบัติการจัดการขยะมูลฝอย องค์การบริหารส่วนตำบลตาอ้อ
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.2568

โครงการ/กิจกรรม	ตัวชี้วัด	เป้าหมาย	งบประมาณ (บาท)	ผู้รับผิดชอบ	แหล่ง งบประมาณ
การบริหารจัดการขยะ					
1. การรายงานข้อมูลในแบบรายงาน มฟ.2 ครบ ร้อยละ 100	ร้อยละ 100	12 เดือน	-	กองสวัสดิการ สังคม	อบต.ตาอ้อ
2. มีการแต่งตั้งคณะกรรมการ เครือข่าย ออถ.อบต.ตาอ้อ	ร้อยละ 100	1 คำสั่ง	-	กองสวัสดิการ สังคม	อบต.ตาอ้อ
3. มีการยกย่องเชิดชูเกียรติ ออถ. อบต.ตาอ้อ	ร้อยละ 100	ไม่น้อยกว่า 10 ราย	-	กองสวัสดิการ สังคม	อบต.ตาอ้อ
4. มีการยกย่องเชิดชูเกียรติครัวเรือน ต้นแบบในการจัดการขยะครัวเรือน	ร้อยละ 100	16 หมู่บ้าน	-	กองสวัสดิการ สังคม	อบต.ตาอ้อ
ด้านการจัดการขยะ (ต้นทาง)					
1. คณะกรรมการเครือข่าย ออถ. ของอบต.ตาอ้อ จัดทำแผน ปฏิบัติงานดำเนินการตามแผน และรายงานผลให้ อบต.ตาอ้อ ทราบ	ร้อยละ 100	2,250 ครัวเรือน	-	คณะกรรมการ ออถ. อบต.ตาอ้อ	อบต.ตาอ้อ
2. กิจกรรมส่งเสริมการนำ “ขยะ บรรจุภัณฑ์” มาใช้ใหม่ อย่างน้อย 4 ครั้ง / ปี โดยการ ส่งเสริมให้นำขยะรีไซเคิล รวบรวม จำหน่ายให้ชาเล้งมารับ/ร่วมกิจกรรม ธนาคารขยะ	ร้อยละ 100	16 หมู่บ้าน	-	กองสวัสดิการ สังคม	อบต.ตาอ้อ
3. มีการขยายผลสมาชิกธนาคารขยะ พื้นที่ตำบลตาอ้อ	ร้อยละ 100	16 หมู่บ้าน	-	กองสวัสดิการ สังคม	อบต.ตาอ้อ
4. การจัดหาและดำเนินการตามแผน ขับเคลื่อนโครงการถังขยะเปียก ลด โลกร้อน	ร้อยละ 100	16 หมู่บ้าน	-	กองสวัสดิการ สังคม	อบต.ตาอ้อ
5. กิจกรรมการเสริมสร้างความ ตระหนักและความรับผิดชอบของ ผู้บริโภคให้มีการปรับเปลี่ยน พฤติกรรม และมีส่วนร่วมในการลด คัดแยก และนำกลับมาใช้ใหม่	ร้อยละ 100	16 หมู่บ้าน	-	กองสวัสดิการ สังคม	อบต.ตาอ้อ
6. ส่งเสริมให้หน่วยงาน ในพื้นที่มีการ คัดแยกขยะ	ร้อยละ 100	ทุกหน่วยงาน	-	กองสวัสดิการ สังคม	อบต.ตาอ้อ

โครงการ/กิจกรรม	ตัวชี้วัด	เป้าหมาย	งบประมาณ (บาท)	ผู้รับผิดชอบ	แหล่ง งบประมาณ
ด้านการจัดการขยะ (กลางทาง)					
1. จัดให้มีภาชนะรองรับขยะมูลฝอยแบบแยกประเภทในชุมชน ที่สาธารณะ สถานที่ท่องเที่ยว	ร้อยละ 100	17 จุด	-	กองสวัสดิการสังคม	อบต.ตาอ้อ
2. ระบบจัดเก็บขยะแยกประเภท หรือมีมาตรการจัดการขยะมูลฝอยแยกประเภทให้สอดคล้องกับพื้นที่	ร้อยละ 100	16 หมู่บ้าน	-	กองสวัสดิการสังคม	อบต.ตาอ้อ
3. รวบรวมขยะอันตรายชุมชน จัดเก็บ ณ จุดรวบรวมอบต.ตาอ้อ เพื่อรอส่งมอบ อบจ.สุรินทร์ เพื่อกำจัดอย่างถูกต้องตามหลักวิชาการ	ร้อยละ 100	16 หมู่บ้าน	-	กองสวัสดิการสังคม	อบต.ตาอ้อ
4. ขยะมูลฝอยติดเชื้อ ถูกนำส่ง รพ.สต.ตาอ้อ, รพสต.บ้านกาเกาะ เพื่อรวบรวมส่งกำจัดอย่างถูกต้อง	ร้อยละ 100	16 หมู่บ้าน	-	กองสวัสดิการสังคม	อบต.ตาอ้อ
ด้านการจัดการขยะ (ปลายทาง)					
1. รวบรวมขยะอันตรายชุมชน ส่งไปยัง อบจ.สุรินทร์ เพื่อกำจัดอย่างถูกต้องตามหลักวิชาการ	ร้อยละ 100	16 หมู่บ้าน	-	กองสวัสดิการสังคม	อบต.ตาอ้อ
2. ขยะมูลฝอยติดเชื้อ ถูกนำจาก รพ.สต.ตาอ้อ, รพสต.บ้านกาเกาะ เพื่อรวบรวมส่งกำจัดอย่างถูกต้อง (ณ รพ.สุรินทร์)	ร้อยละ 100	16 หมู่บ้าน	-	กองสวัสดิการสังคม	อบต.ตาอ้อ